

MŰSZAKI LEÍRÁS

Általánosságok és elvek

Mióta Magyarországon 1828. május 27-én Brunszvik Teréz jóvoltából megnyitotta kapuját az első óvoda a budai Krisztinavárosban, a Mikó utcában sokat változott a világ. De egy dolog változatlan maradt, az a tény ugyanis, hogy az "ovi" az ide járó gyermekek második otthona.

Az óvoda óv, az óvoda nevel, az óvoda fejleszti a gyermekek képességeit..... Fontos tehát, hogy használói a három, négy, öt, és hat évesek jól érezzék benne magukat. Az óvoda legyen áttekinthető, tiszta rendszerű, terei legyenek izgalmasak, ahol lehet játékokra alkalmasak. Fontos hogy gyermekek által kedvelt színei és anyagai nyugodt, de vidám légkört teremtsenek.

Tervünk lényege, hogy a ház utca felőli elemei (a felnőttek világa), átkaroló módon "védik" az udvar felőli oldalra forduló épületteteket (a gyermekek világát). A kétszintes aula dupla belmagassága módot ad az térszervezés bizonyos játékosságára, sőt játékként való használatára. Az általában kívülről nyugodt környezetbe illő színhasználat és épületforma az udvar felőli traktusban színesebbé és játékosabbá válik. Az utcai lineáris tömeg üvegezett felszakításai betekintést engednek a kertekbe és leolvashatóvá teszik az épület szerkesztését. Az "átlátható" konstrukció tiszta helyzetet teremt a szülők és a gyermekek számára az épület elrendezésének értelmezésében.

Környezet és városrendezési előírások

A 140 526 hrsz.-ú óvodatelek a Vezér utca és a Podhorszky utca sarkán kertvárosias beépítésű környezetben található. A telek területe: 4665 m². A telektömb mentén lévő Lőrinci, és Kisfaludy úton autóbusz-járat van. A tervezésnél tekintettel kellett lenni a szabályozási terven szereplő, kötelező építési vonalra. A terület övezeti besorolása L2/A-XVIII/A jelű melyben a beépítési mód szabadon álló, legnagyobb beépítettség 25 %, legkisebb építménymagasság 6,0 m, legnagyobb építménymagasság 10,5 m, legkisebb zöldfelület 50 %, szintterület mutató maximum 1,0 m²/m² lehetett. A területre érvényes szabályozási terv valamennyi előírását betartottuk.

Beépítés és tömegformálás

Az épület külső, utca felőli oldala "vonatos", egymenetes, elemekre bontott szerkezete a családi házas környezet ritmusában osztja a jórészt felnőttek által használt zónát. A közöttük lévő rések az előkert bemélyedései az utcán haladóknak zavarásmentes betekintést biztosítanak az óvoda játszóudvaraiba.

Az saroktelek pozíciójára a főbejárat kis gesztussal utal. A kertben a gyermekek kétszintes foglalkoztató egységei kedvező tájolással, a tér kedvezőbb kihasználása érdekében kismértékben formáltan állnak. A közöttük lévő elnyújtott kétszintes galéria szervezi a mozgást, biztosítja a cellás kiszolgáló egységek és a nagyteres foglalkoztatók közötti kapcsolatot. Ez a fogazott forma illeszkedik a környező lakóövezeti szövetbe, és az óvodaudvart kisebb léptékű, külső, szabad, jól belakható térrészletekre bontja.

Anyaghasználat és színek

Színdinamikai szempontból fontosnak éreztük, hogy az épület egésze illeszkedjen a kertvárosias környezetbe. Fehér semleges vakolata visszautal az eredeti épületre és a tradicionális építészet általános "színtelenségére". Más vonatkozásban viszont fontosnak gondoltuk az óvodáskorú gyermekek preferenciavizsgálatai alapján kiválasztott kedvelt színek használatát. Az "ovisok" kedvelik az tiszta színeket. Négy színt választottunk ki. Két meleget: a vöröset és a narancsot és két hideget: a kéket és a zöldet. A COLOROID színrendszer szerint ezek a színek sorban: a vörös: A31/T70/V50, a narancs: A14/T70/V75, a kék: A51/T70/V35, és a zöld: A72/T70/V60 jelet kapott.

Az épület zöldtetővel borított. Természetes anyaga kellemesebb lakókörnyezetet biztosít.

Az utca felé (a felnőttek világában) tiszta színek csak az épülettest bemetszéseiben, a bejáratoknál jelennek meg. Ez kellően visszafogott színkezelést jelent a családi házas környezetben és csak az óvoda főbejáratát, a családsegítő szolgálat a gyermekjóléti szolgálat és a civil szervezetek bejáratait hangsúlyozzák.

Az udvarban (a gyermekek világában) viszont dominánsak lesznek a színek. Itt is azaz elv, hogy a bemetszések színeződnek. A homlokzati nyílászárók visszahúzása teszi lehetővé az extra mély kávékat, melyeknek béléletét foglalkoztató-egységenként más és más színnel festenénk. A foglalkoztatók polcrendszerének és beépített szekrényeinek falvastagsággal megnövelt értéke adja a fülke mélységet. Ez a tekintélyes felület kapja a tiszta színtöltéseket. Az adott foglalkoztató falkájában használt szín fordul át a belső bútorzatra is.

Funkcionális elrendezés és térkapcsolatok

Az épület három funkcionális sávból áll. A Podhorszky utca mentén sorakoznak az intézmény kiszolgáló, általában kis alapterületű igényű helységei, ide értve a három, az utcára közvetlen önálló bejáráttal rendelkező, a civil szervezeteknek, a gyermekjólét szolgálatnak, és családsegítő szolgálatnak helyet adó irodablokkok is.

Az elemeket a funkcionális tagoltság jellemzi. Csoportosításukban a praktikum volt a szempont.

A túlnyomórészt felnőttek által használt utcai traktus mellett húzódik az aula. Főbejárata a Vezér útra néz. Mellékbejárata a kertbe vezet. Ez a lineáris kétszintes csúszdákkal, ugráló hálóval, játékokkal tagolt térsor az épület "lelke". Galériájáról lehet bejutni az emeleti cellás helyiségekbe, széles hídjai az emeleti foglalkoztatók előterei. Két lépcső és egy nagyobb lift köti össze a két használati szintet. Ebben a dupla belmagasságú térben mód van mindenféle a kétszintességből fakadó játék megteremtésére. A hagyományos és akadálymentes közlekedésen kívül alternatív közlekedő és játszóeszközként is működő csúszdák biztosítják az emeletről való lejutást. Az emeleti födém síkjában feszített háló a lebegve pihenést, a meshallgatást és a hancúrozást szolgálja.

A harmadik funkcionális sáv a kertbe benyúló foglalkoztató egységek, melyek szorosan az aulához tapadva, alaprajzilag változatos módon hatolnak a ligetes játszóudvarba. Nagyterű helységeket tartalmaznak szabálytalan színes béléletű ablakokkal. Ezek a kétszintes dobozok az udvarba helyezve kisebb kertrészletekre tagolják a játszóudvart.

Kerthasználat és parkolás

A kertben kilenc játszóhelyet jelöltünk ki. Mindegyikhez hozzárendeltük a kért babaházat. Sövényvel, fákkal kissé elszeparáltuk őket egymástól. A kerítés felvastagodásaként kert szerszámtárolót terveztünk az északi sarokba.

4665 m² nagyságú telek csak a szűkös játszólehetőséget tudja biztosítani a gyermekek számára. Az ezekhez való kijutást az aulából a legrövidebb úton, szilárd burkolaton biztosítottuk. Az intenzív sport és szabadidős foglalkoztatására a kiírás szerint a Kisfaludy út menti tömbben lévő Sport-központ és az uszoda biztosít lehetőséget.

Az építési vonal és az utcafronti telekhatár közötti területet fásított gyeprácson parkolósávnak javasoljuk kialakítani. A parkoló nagy valószínűséggel csak az óvodai dolgozók illetve a gyermeküket hozó és vivő szülők rövid idejű parkolására szolgál majd, így kis terhelést kap és a gyeper regenerálódni tud. A kiültetett fasor az épület és a parkoló gépkocsik árnyékolását egyaránt szolgálja.

Az alsó fokú nevelési intézményhez az OTÉK előírása szerinti, a foglalkoztatók minden megkezdett 20 m²-eként 1 db, az igazgatás, ellátás, szolgáltatás főhelységei után minden megkezdett 10 m²-ként szintén 1 db gépkocsi parkolóhely kialakítása szükséges, melyek közül legalább egyet-egyét a mozgásukban korlátozottak részére kell kialakítani. Tehát az óvodának: $9 \times 4 = 36$ db, a civil szervezeteknek, a gyermekjólét szolgálatnak, és családsegítő szolgálatnak: $3+3+6 = 12$ db, összesen 48 parkoló létesítése kötelező. Ebből kettő mozgáskorlátozottaknak kell kialakítani.

Szükséges egy buszmegállóhely is. A helyi önkormányzat parkolási rendeletében csökkentheti ezt a normatívát maximum 50 %-kal. Ez esetben elegendő a 24 parkoló.

A terv 35 parkolót és egy buszmegálló helyet biztosít. Ez kb. 75 % -os kielégítettség.

Környezetvédelem és energiatudatosság

Az épület anyagait a korszerű épületfizika elvárásainak megfelelően az energiatakarékos üzemeltetés elérése érdekében tudatosan válogattuk.

A nagy üvegfelületek udvari oldalai észak-keletiek, így hőterhelést nyáron sem kapnak, ugyanúgy, ahogy a nyugati irányú utcai "résekbe" sem tud a lemenő nap besütni. A foglalkoztatók visszahúzott déli ablakainak árnyékolásában is sokat segít a mély szemöldök, hiszen a delelő nap sugaraitól hatékonyan védi az ablakokat.

A külső falak kitűnő hőszigetelésű falazóblokkból készülnek. Az üvegezések mindenütt háromrétegűek lágy-fémbevonatosak, gáztöltésűek és relaxával ellátottak.

A fokozott hőszigetelésű intenzív zöldtető nagy hőcsillapítású és egyben nagy hőtároló képességű is.

A terület erős fásítása a zöldfelület jelentős növekedését a környezeti minőség javítását is szolgálja.